

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

R. Copier

CZ/COM

Telefoonnummer +31235144136

copierr@noord-holland.nl

1 | 5

Verzenddatum

Kenmerk **25 MEI 2022**
1525160/1839703

Uw kenmerk

Betreft: Uitvoering activiteiten motie 48-2020 'educatie koloniaal verleden'

Geachte leden,

Op 22 maart 2021 is in de Statencommissie EFB de motie vreemd 48-2020 'educatie koloniaal verleden' als afgedaan beschouwd. Op 22 december 2021 ontving u een voortgangsbrief over de uitvoering van de motie. Voor u ligt een tweede brief waarin we u niet alleen informeren over de uitvoering maar ook over de herdenking en viering van de afschaffing van de slavernij op 1 juli 2022.

Inleiding

Sinds het moment dat de motie is ingediend, is er veel aandacht geweest voor het koloniale verleden van Noord-Holland in het algemeen en Paviljoen Welgelegen in het bijzonder. Op basis van het onderzoek van De Fabryck is met historicus en schrijver dr. Leo Balai een video gemaakt over de vraag in hoeverre Paviljoen Welgelegen door Henry Hope is gefinancierd met opbrengsten uit de slavernij. Deze video staat op www.noord-holland.nl en heeft inmiddels een plek gekregen in de vaste tentoonstelling over het verleden van het paviljoen, geflankeerd door prenten en inventarislijsten van plantages waar de bank Hope & Co. bij betrokken was. Dr. Balai heeft ons geadviseerd over de begeleidende teksten bij dit deel van de tentoonstelling.

Ook is er meer duidelijk geworden over de rol die Hope & Co. had binnen de (financiering van de) slavernij. Met name de onderzoeken in opdracht van de gemeente Amsterdam en meer recent ABN AMRO, geven meer inkleuring aan de rol van Henry Hope en zijn zakenpartners. Uit het laatstgenoemde onderzoek blijkt dat Hope & Co. niet alleen een groot deel van haar winst haalde uit slavernij gerelateerde activiteiten, maar zich ook actief bemoeide met het beheer van de plantages.

Met de stad Amsterdam en tal van andere steden was de provincie Holland een grote speler in de handel en uitbuiting van tot slaafgemaakten. Een meer diepgaand onderzoek naar dat slavernijverleden van de Rijksoverheid wordt in 2023 verwacht.

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

Al onze activiteiten gericht op educatie en exposities in Paviljoen Welgelegen en Huis van Hilde, sluiten hier op aan. Op deze wijze laten we zien dat het Nederlands koloniaal verleden niet alleen een zwarte bladzijde is, maar een integraal onderdeel van de Nederlandse geschiedenis. Het toont dat die bijna vier eeuwen lange geschiedenis met zijn onvermijdelijke doorwerkingen en erfenissen, een van de pilaren vormt waarop onze huidige samenleving rust. Doorwerkingen die zowel negatief als positief kunnen zijn. Negatief als het gaat om racisme, achterstelling en buitensluiting op basis van koloniale achtergrond, positief als het gaat om bijvoorbeeld de culturele rijkdom die door migratie -vaak ongemerkt- deel wordt van de Nederlandse cultuur.

Dit verleden, dus ook de geschiedenis en cultuur die de gekoloniseerden mee naar Nederland hebben genomen, heeft mede het Nederland van nu vormgeven. Het geeft ons de gelegenheid een completere, en daarmee inclusievere, geschiedenis van Noord-Holland te laten zien. Dat doen we door de diepe historische connecties van de provincie met de koloniale wereld te tonen en door te laten zien wat dat verleden bijdraagt aan het heden. Bij de opening van de expositie op 1 juli in Paviljoen Welgelegen zal de voorzitter van ons College een toespraak houden en hier dieper op ingaan en duiding aan geven.

De activiteiten die voortvloeien uit de motie zijn verdeeld over drie onderdelen:

1. Exposities;
2. Keti Koti herdenking & festival en Keti Koti dialoogtafel;
3. Aansluiting bij bestaande initiatieven.

Hieronder per onderdeel een tussenstand.

1. Exposities

Tijdelijke tentoonstelling Paviljoen Welgelegen

Op 1 juli 2022 opent de commissaris van de Koning de tentoonstelling '*Verborgene Noord-Holland, Atlantische slavernij in beeld*'. Deze tentoonstelling is een samenwerking van gastconservator professor dr. Alex van Stipriaan Luiscius en kunstenaar Frederick Calmes.

Met deze tentoonstelling beogen de makers een beeld te geven van een completere en inclusievere geschiedenis van Nederland, met een focus op Noord-Holland, door de diepe historische connecties van de provincie met de koloniale wereld te tonen. De slavernij was immers niet alleen verbonden aan Amsterdam en Middelburg maar ook in steden als Alkmaar, Beverwijk, Hoorn, Haarlem en Durgerdam zijn sporen van de slavernij terug te vinden.

Zo laten we zien dat dit deel van de geschiedenis niet voornamelijk iets was van Amsterdamse regenten, maar van iedereen, dus ook van iedereen in Noord-Holland. Als je maar diep genoeg graaft kom je in ieder dorp wel een connectie met dat koloniaal verleden tegen.

Zonder de gruwelen en ellende van deze geschiedenis uit de weg te gaan, wordt ook de kracht van mensen getoond. Dat wil zeggen de kracht van mensen die strijd hebben gevoerd tegen het kolonialisme en slavernij. Als ook de kracht van mensen die tegen het mainstream denken durfden in te gaan.

Tevens laat de tentoonstelling de cultuur en geschiedenis van de nazaten van de gekoloniseerden zien en hun invloed op het Nederland van nu.

De tentoonstelling gaat dus over geschiedenis en hedendaags burgerschap. Daarbij hopen we dat de bezoeker, jong en oud, weggaat met meer kennis over het koloniaal- en slavernijverleden, de verbinding met de eigen omgeving, en zich de vraag stelt: 'wat kan ik in het licht daarvan nú doen?!'

Scholen en educatie

Zowel basis als middelbare scholen zijn uitgenodigd om de tentoonstelling te bezoeken. In samenwerking met Bureau Discriminatiezaken Kennemerland, Noord-Holland Noord en Zaanstreek kunnen scholen een gastles aanvragen ter voorbereiding op de tentoonstelling.

De schoolklassen worden begeleid door een groep rondleiders. Zij krijgen een training van de gastconservator en bieden de leerlingen ter plekke opdrachten aan. Afwisselend zijn hiervoor commissiekamers 1 en 2 gereserveerd. De rondleiders worden kosteloos aangeboden aan de scholen.

Tijdelijke tentoonstelling Huis van Hilde

Op 1 juli 2022 opent ook een nieuwe tentoonstelling in Archeologiemuseum Huis van Hilde in Castricum. Deze tentoonstelling vertelt het verhaal van de Nederlandse kolonialisatie en slavernij aan de hand van archeologische vondsten. De vondsten zijn afkomstig uit een schip dat in 1822 is gezonken voor de kust van Texel. Het schip was vermoedelijk onderweg naar een Nederlandse kolonie. Het had gereedschappen voor het ontginnen van een plantage aan boord naast luxegoederen bestemd voor de plantage-eigenaren. De tentoonstelling laat de tegenstelling zien tussen het onvrije en extreem zware leven van de tot slaafgemaakten op de plantages en de enorme luxe waarin de eigenaren van de plantages zich wettelden. Voor kinderen in de leeftijd van 8 tot 12 jaar is een aparte verhaallijn gemaakt die hen meeneemt in het leven van kinderen die destijds moesten werken in de koloniën.

Publieksbrochure

Tegelijk met deze tentoonstelling geeft Huis van Hilde een begeleidende publieksbrochure uit. De brochure geeft de bezoeker van de tentoonstelling meer achtergrondinformatie over de archeologische vondsten en de koloniale periode van Nederland. De brochure is vanaf 15 juni voor iedereen te raadplegen via [de site van Huis van Hilde](#) met archeologische publicaties. We nodigen u van harte uit om de publieksbrochure zelf te bekijken. Een papieren exemplaar is beschikbaar in Huis van Hilde.

Deze publieksbrochure is een voorbeeld van de reeks archeologische publicaties die Huis van Hilde uitgeeft om kennis over archeologie laagdrempelig uit te dragen.

Klankbordgroep

De inhoud van beide tentoonstellingen is afgestemd met een klankbordgroep van een aantal deskundigen over- en leden van de Afro-Caribische gemeenschap in Noord-Holland.

2. Ketí Kotí herdenking & festival en Ketí Kotí dialoogtafel

Ketí Kotí herdenking & festival

Op 1 juli 2022 gaan de Commissaris van de Koning en gedeputeerde Pels naar de herdenking afschaffing slavernij in het Oosterpark te Amsterdam.

Aansluitend aan de herdenking start het Ketí Kotí festival. We zijn in gesprek met de organisatoren van het festival over een mogelijke sponsorbijdrage van de provincie.

Ketí Kotí dialoogtafel

Op 1 juli 2022 vindt in de avond in de binnentuin van het provinciehuis de Ketí Kotí dialoogtafel plaats. Mercedes Zandwijken van de stichting Ketí Kotí begeleidt de dialoogtafel. Het thema van de tafel is 'Kleur bekennen, hoe doe jij dat?'. Gedeputeerde Pels is namens het dagelijks bestuur aanwezig en start de avond met een Ko Na Liti, het openingsritueel.

U bent van harte welkom om deel te nemen aan de dialoogtafel. In verband met het beperkt aantal plaatsen en een gelijke verdeling tussen mensen van kleur en witte mensen ontvangt u hiervoor separaat een uitnodiging met aanmeldlink.

3. Aansluiting bestaande initiatieven

Haarlemmers en slavernij

Op 17 augustus 2022 faciliteren wij een boekpresentatie van Dineke Stam en Ineke Mok genaamd 'Haarlemmers en slavernij'. Aansluitend start een fietstocht langs koloniale buitenplaatsen. Paviljoen Welgelegen is opgenomen in de route en bezoekers kunnen naast de presentatie de tentoonstelling bezoeken.

De keuze voor 17 augustus heeft te maken met de opstand die onder leiding van Tula plaatsvond op 17 augustus 1795 op Curaçao.

Lezing Maya Mütlu

In de zomer faciliteren wij de lezing van kunsthistorica Maya Mütlu over Nederlandse musea en het koloniaal verleden. Aansluitend krijgen bezoekers een rondleiding door de tentoonstelling.

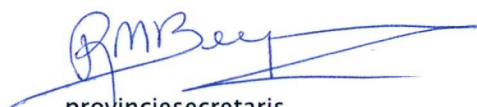
Samenvatting

Op en rond 1 juli 2022 vinden er diverse tentoonstellingen en activiteiten plaats in onze provincie. We streven naar een coherent programma waarbij de diverse initiatieven elkaar versterken zodat iedere Noord-Hollander op een laagdrempelige manier kennis kan nemen van de diepe historische connecties van de provincie met de koloniale wereld. We laten zien wat dat verleden bijdraagt aan het heden in negatieve zin; racisme, maar ook in positieve zin; cultuur.

We nodigen u van harte uit om de activiteiten en tentoonstellingen te bezoeken.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

R.M. Bergkamp

voorzitter

A.Th.H. van Dijk